

אֱלֹהֵי הַיְכָר

1. ספר יהושע פרק כד

(כב) וַיֹּאמְרוּ יְהוֹשֻׁעַ אֶל הָעָם עַדְיִם אֲתֶם בְּכֶם כִּי אֲתֶם בְּחַרְתֶּם לָכֶם אֶת יְדֹן לְעַבְדֹתוֹ וַיֹּאמְרוּ עַדְיִם :
(כג) וְעַתָּה הִסִּירוּ אֶת אֱלֹהֵי הַיְכָר אֲשֶׁר בְּקַרְבְּכֶם וְהִטּוּ אֶת לְבַבְכֶם אֶל יְדֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל :
(כד) וַיֹּאמְרוּ הָעָם אֶל יְהוֹשֻׁעַ אֶת יְדֹן אֱלֹהֵינוּ נְעַבְדֹתוֹ וּבְקוּלוֹ נִשְׁמָע :

2. דברי סופרים קונטרס הזכרונות מצוה שניה ד"ה והנה

והנה בזה אין צריך להזכיר לכשרי ישראל, רק להודיע שבכלל אלהים אחרים אינו דוקא עבודה זרה מיוחדת רק איזה כח אחר שיהיה שיחשבונו לכח נפרד בפני עצמו...

2א. ספר שיחת מלאכי השרת ליקוטים [תנחומא ס"פ משטים] ד"ה ועוד

ועוד יש לפרש ענין שיתוף שמו רומז אל יכולת השידוד והשתנות השם. והיינו שאינו כח קבוע וקיים בפני עצמו רק כח השי"ת משתתף עמו. וכח השי"ת הוא כח השידוד כי השי"ת הוא בעל הכחות כולם וא"כ אין שום כח נפרד בו בפני עצמו שהרי הוא אחד יחיד ומיוחד וכולם כלולים אחד. ולכך כאשר כחו חוזר למקורו שהוא כח השי"ת שמשותף בו שם כל הכחות כלולים כאחד ואינו כלל כח מיוחד.

3. הרב צדוק מלובלין ספר הזיכרונות מצוה ב

וגם מה שאמרו ז"ל (מועד קטן ט"ז ע"ב) בענין מעלת הצדיקים, מי מושל בי צדיק, הקב"ה גוזר וכו', ואמרו (בבא בתרא ע"ה ע"ב) עתידים צדיקים שיקראו בשמו של הקב"ה, ואמרו ז"ל (מגילה י"ח.) דיעקב נקרא אל שנאמר (בראשית ל"ג, כ') ויקרא לו וגו' מי קראו וכו', ואמרו (שמות רבה ח', א') מלך בשר ודם אין עושה אחר כיוצא בו אבל הקב"ה וכו' ומה הוא וכו' אף הצדיקים וכו', ואמרו (בראשית רבה ח', ז') עם המלך במלאכתו וגו' אלו נשמותיהן של צדיקים שבהם נמלך הקב"ה בבריאת עולמו, ואמרו (שם ריש פרשה כ"ז, א') גדול כוחן של נביאים שמדמים צורה ליוצרה וכו', וכיוצא במאמרים אלו הרבה, אל יטעה האדם חס ושלום לחשוב שהוא כח נפרד בפני עצמו, שזהו עבודה זרה גמורה כדרך העובדים לאדם. אבל ידע שאין עוד מלבדו, וה' יתברך רוצה את יראיו המיחלים לחסדו ועושה רצונם ומחשיבם ביותר. ואין להאריך פה בביאור כל דברים אלו, רק להזכיר בכלל לדעת שאין שום כח חוץ ממנו יתברך:

3א. אורות אורות קכד

כל הגדרה באלהות מביאה לידי פְּיִרָה, ההגדרה היא אליליות רוחנית, אפילו הגדרת השכל והרצון ואפילו האלהות עצמה וְשֵׁם אֱלֹהִים הַגְּדֵרָה הַיָּהּ, וּמִבְּלַעַדֵי הַיְדִיעָה הַעֲלִיּוֹנָה שֶׁכָּל אֱלֹהִים אֵינֶם כִּי-אֵם הַזְּרָחוֹת נִיצוּצִיּוֹת מִמֶּה שֶׁלְּמַעַלָּה מִהַגְּדֵרָה הַיָּהּ גַּם הֵם מְבִיֵּאִים לִיְדֵי פְּיִרָה.

4. עין איה שבת לא עמ' 151

קסא. אומרים לו. באמת כשהנפש מתקדשת מטומאתה ורגשותיה הטבעיים הצפונים בה מתעוררים בקרבה, אז השאלה הייותר חודרת ומרה היא אותה השאלה שהיא שואלת את עצמה, כאשר בתוכה ישתומם לבה על אשר ככה הושפלה ונתרחקה מזיו זוהר מלך חיים אשר כבוד והדר עטר אותה. אמנם חילוף המצבים איננו מורגש בלא הדרגה, ואותו המאפל שההטבעה הבהמית שמה על הנפש אינו זז ממנה על נקלה כ"א בבא עליה הארה מחוצה לה. ע"כ היא עומדת במעמד כזה, שלא כחה הפנימי מתנער לשאלת עומק המשפט והצדק, כ"א אומרים לה. אף שהקול הבא לה מן החוץ איננו ג"כ ממנה נבדל, ושרשו טבוע בעומק מציאותה, אבל כיון שכל חמודותיה העקריות כבר נתנכרו ממנה וכמו זר נחשבו, ע"כ נמשכים אליה מעמדי השאלה כדבר הבא מחוצה לה, הבוקע ויורד עד עומק הווייתה.

5. שמונה קבצים, א, סה.

המחשבה בענין האלהות, בשני הצדדים שלה, דהיינו הצד האחד בצורה המדברת על דבר הבורא והבריאה מכל אחד בפני עצמו כאילו הוא נושא לעצמו, אלא שהם מחוברים יחד מתוך שהבורא מחיה את הבריאה והבריאה מקבלת חיים מהבורא, והצד השני שאין שם שום מציאות של בריאה כלל, והשם בריאה הוא רק מושאל מצדנו, אנו נבראים אנחנו רק מפני צמצום השגתנו, ובאמת הכל הוא בורא, אלהים, אבל הכל הוא ענין אחר ותוכן אחר, שאין לו שום ערך אל התגלות חלקית, ואלהים הוא דוקה הכל, ולא חלק מצד שהוא חלק - המחשבה הזאת פועלת, בכל צד מצדיה, פעולה מיוחדת על רוח האדם... על כן אין תרופה אחרת כי אם לסדר את הרעיון באופן כזה, שתהיה המחשבה הראשונה מלבישה לעולם את השניה, ולא יגלו לעולם כי אם הראשונה בתור לבוש לשניה, העליונה ממנה...

6. גבורות פס"ט

ואל יעלה על הדעת שהנמצאים הם דבר זולתו שאם היו נחשבים דבר זולתו אם כן הוא יתברך ח"ו יחסר דבר שהנמצאים זולתו, אבל אין הדבר כך כי כל הנמצאים שבים אליו באמתת מציאותו וכל הנמצאים אפס זולתו...

7. אוצרות הראיה בג עמוד 918

התפילה כשהיא מתגשמת היא מתהפכת לפלסטר לזוהמת עבודה זרה. הוא קורא לאלוקים-שהוא מציירו איתן קשה תקיף ושליט, נצחון ורודף כבוד ומשמעת של עבדות כפופה מנתיניו, עבדיו. והוא דוקא, עלול להיות מרוצה על ידי שיבקשו ממנו בבקשות ובתחנונים משיפולי נפש. אז משתנה הוא מחפצו העז וממלא את המבוקש. והמבוקש איננו אצילי, כ"א פשוט חפץ גם של צורך נאה או מכוער. תפילה זו פסולה היא שכורה ואילילית. חסרה היא העצמיות התוכית של מהות התפילה ותחשב לחטאה, לתפלה.